

ଶିକ୍ଷଣଫେସି, ଶାରୀରିକ ଉପରେକଣିକାରେ ନିଯନ୍ତ୍ରେଣ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ...

ვილმა დამსწრე საზოგადოებას იმ ადა-
მიანების ბიოგრაფია და მოღვაწეობის
პერიოდი გააცნო, რომლებიც თავიანთი
შრომით ბევრი ახალგაზრდისთვის მი-
საბაძი და სამაგალითო პიროვნებები
გახდნენ. ეს ღვაწლმოსილი პედაგოგები
გახლავთ: ნინო ბოსტოლანაშვილი, მერი
თარაშვილი, ნანული ნატროშვილი და
თამარ ალადაშვილი. თა-

თოეულ მათგანს პედა-
გოგიური მოღვაწეობის
მრავალწლიანი გამოცდი-
ლება უმაგრებს ზურგს,
ათეულობით დაფურთია-
ნებული და ცხოვრების
ახალ გზაზე დაყენებუ-
ლი თაობა, წარმატე-
ბული მოსწავლეები და
შემდეგ წარმატებული
მოძალაურებულა რომლა-

ბითა თუ სახლებით სრული სისაცვით დაუხატა მისულ სტუმრებს. „მუზეუმის ის სივრცეა, სადაც ისტორიას ნივთები ჰყებიან. ერთ უკვდავია და არ გადაშენდება, თუ მისი ისტორია კარგად არის მოვლილი და დაცული. დედოფლისნებაროს ისტორია, მათ შორის ეს პატარა მონაკვეთიც, დედოფლისნებაროს მხარეობის მუზეუმშია დაცული და აღნერილი. ჩვენი ვალია, რომ ეს გამოვამზეუროს და მივიტანოთ დამთვალიერებლებთან მოსწავლეებთან, სტუდენტებთან თუ სხვ დაინტერესებულ პირებთან“ – აღნიშნავად ლალი ბასილაშვილება.

ლონის სიგრძების დასასოფულო, თისულ
მა სტუმრებმა მადლობა გადაუხადე
მუზეუმის თანამშრომლებს საინტერე
სო თემების განხილვისთვის, მიულოცე
მათ პროფესიული დღე და წარმატებები
უსურვეს მომავალ საქმიანობაში. „სასია
მოვნონ და აუცილებელი შეხვედრა ყიდ
რამდენ საინტერესო რამე ინახავს მუ
ზეუმი, თურმე სულ სხვანარი სახე ჰქონ
ნია დედლოფლის წყვირის. მადლობა თქვენ
ამისთვის და მადლობა მუზეუმს, რომ ას
საინტერესო და საჭირო ღონისძიებებს აწ
ყობთ, იძიებოთ ინფორმაციას და შემდეგ ან
ინფორმაციას ჩვენ გვანვდით. მადლობა
იმისთვის, რომ მოეფერეთ დამსახურე
ბულ ადამიანებს, რასაც აკეთებს ადამია
ნი, ის შემდეგ მას ბუმერანგივთ უბრუნ
დება- სიყვარულს გაცემთ, მადლიერებას
გამოვხატავთ, მადლიერება დაგვიბრუნ
დება უკან. მადლობა ყველაფრთხოების.
- განაცხადა თბმსრ თამაზზე მოლება, მე
რიის განათლების, კულტურის, ახალგა
ზრდობის, სპორტისა და ძეგლთა დაცვის
სამსახურის უფროსმა.

* * *

მე-XVI საუკუნიდან კახეთის პარში
ინტენსიურად დაიწყო თუშთა მიგრა-
ცია. კახთა მეფე ლევანმა (1520-1575წწ.)
ერთ-ერთმა პირველთაგანმა გაუქსნა გზა-
თუშებს შირაქის ცელისკენ. შემდეგ იყო
მეფე ერეკლე, რომელმაც თუშებს სიგელ-
გუჯართ უბინა, რის მიხედვითაც თუშებ-
ბის მფლობელობაში შირაქის ზამთრის
საძოვრები გადადიოდა, სამაგიროდ მათ
მეფის ხაზინაში „საპალახ“ და საფილოებ-

გადასახადი შექმნდათ, რადგან მინდონი არ იხვენებოდა მხოლოდ საძოვრად იყო გათვალისწინებული. შემდევ იყო მეცნიერულებითი, რომელმაც უსამარტინო მინტბი ჩაიგდო ხელით შირიაქში, ალაზნის პირას და ის საუდელო მიწად - საუფლისწულო მიწად გამოაცხადა. შემდევ იყო რუსეთიდან და ოურქეთიდან ცარიზმის მიერმონვეული ხალხი, რომელსაც თითქმის მუქთად აძლევდნენ ნაყოფიერ მინებს ამან მთის ხალხის გულისწყრომა გაა მოიწვია და მათ მასიურად დაწყეს ბარში ჩამოასახლება. პირველი დასახლების პროცესი სტიქიურ სახათის ატარებდა მათ საჩივრებიც შეიტანეს მთავრობაში და თავანთი ინტერესების დამცველად ვაჟა-ფშაველა აირჩიეს. 1905 წელს ვაჟა ქართველ მეცხვარებს შირაქში ჩამოჰყოლია და ყამირი მინა რომ დაუნახავს უთქვამს „ხალხო, მადანს მოვადექიოთ“ მინა დაუთხრია, ხელასგულზე დაუფლებინა და აღარც დაუსვენია, სანამ პირველ გუთის კვალი თვითონ არ გაუვლა. ეს და სხვა მრავალი მოგონებისა თუ ინფორმაციის დამცველია დღეს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი, ამ მცირე ინფორმაციის გარდა ის ინახავს უამრავ ინფორმაციას თუშებისა და ფშაველების ჩამოსახლების მათი თანაცხოვრების, სამუშაო პირობებისა თუ ტრადიცების შესახებ. დაღლილია ბალაშვილმა საქმაოდ ამომწურავად მიმოიხილა ვაჟა - ფშაველას დამსახურება და დვანლი მთის ხალხის ჩამოსახლების საქმეში, ასევე ის ადამიანებიც გააცნოს საზოგადოებას, რომლებიც მას მისი ბრძოლის დაწყებიდან ბოლომდე გვერდით ედგნენ. მათ შორის იყო გრიგოლ ვარდა-

ჭევი. მის მოგონებებსაც ინახავს მუზეუმი. გთავაზობთ მცირე ამონარიდს: „1916-ლს ვაჟა ქედში ჩამოვიდა. მოვიწვიეთ ყრილობა. იმ ყრილობაზე სწორ ესლავსა კი ჩემთან ახლოს იჯდა და მითხვა რუსულად ვაჟას შესახებ (ალბათ ეგონა, ვაჟარ რუსული არ იცოდა): „აპა რა ნასწავლა კაცია, რუსულად ეგ არ ლაპარაკობს და ქართულადაც არაფერს ამბობს, ასეთი საქართველოს ნასწავლი კაცი უნდა აგერჩიათ“ გაიგონა რა ეს ვაჟამ, არც აცია არც აცხელა, მარჯვენა ხელით ისე გასცხო, ესლავსა კი 2-3 საენბზე გაბარბაცდა. თან მიაძახა „უსწავლელი ადგომატის სილა კარგადა დაიხსომე, შენს გარდა თუშ მიერ ნაკრავების სხვასაც დღემდე არ დავიწყებიან“. ცისკარიშვილიც იქვე იდგა. მე ხალხი წინასწარმყავდა გაფრთხილებული, თუ ჩხევბი ჩამოვარდებოდა, მზად ყოფილიყვნენ, ისე კი, რომ სისხლი არ დალვრილიყო. ცისკარიშვილს ხმა არ აძოულია. იცოდა თუ ხელს გაანძრევდა, ვაჟა მასაც დათვივით მიბეგვავდა“. „რაკი დიდ შირაქში გუთანა ერთხელ შეიპარა ის აუცილებლად მოიხვება - ვაჟას ამ სიტყვებით ხშირად მივიმართავს თუში მეცხვარეებისთვის და შევიხსნებია, რომ შირაქი მეცხვარეების გარდა მხვნელ-მთესველსაც ეკუთვნოდა“. ღონისძიებას ვაჟა-ზუაველას მიერ ჩამოსახლებული ხალხის შთამომავლები ესწრებოდნენ, რომლებმაც მადლობა გადაუხადეს მუზეუმს საინტერესო ისტორიების გახსნებისა და ამ თემის ფართოდ წარმოჩენისთვის. მუზეუმს შრომისა და საინტერესო ღონისძიებებისთვის მადლობა გადაუხადეს დედოფლისწყარო კულტურის სახლის უფროსმა ცარო მარტივილმა, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის კულტურისა და ძეგლთა დაცვის ცენტრის ხელმძღვანელმა იღიობარტყოფლიშვილმა, მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დირექტორმა ლალი გურას პაულმა და ხალხთა მეგობრობის მუზეუმის დირექტორმა ქეთევან მჭედლიშვილმა. „მთის ხალხი საუკეთესო ხალხი არიან განსხვავებულები, თბილები და ძალია ყურადღებიანები, ამიტომაც იმსახურებენ ისინი აქტიურ ყურადღებას, მათ პრობლემების მოსმენას და შეძლებისდა გვარად მოგვარებასაც“ - აღნიშნება.

„ქართული სახელმწიფო ბრიობა მისი ეკონომიკური სიძლიერე, უძველესი დროიდან დაუუძნებული იყო სამ პურჯზე: სოფლის მეურნეობაზე მრეწველობასა და ვაჭრობაზე, მეცნიერებების და კულტურული მდგრად დიდი იყო საქართველოს ეკონომიკური მიზანი, რომ საქართველო დამცყრობლები ქართველების მოსადრევად ხშირად ვენახებს ანადგურებდნენ, რათა ქვეყანა დაემორჩილებონათ, ქართველი კაცის წარმოდგენაში ვაზი წმინდა მცენარე იყო და ამასთანავე ის „სიცოცხლის ხელით ველებოდა. საქართველო ერთადერთი ქვეყანა, სადაც ქრისტიანობს გავრცელები მიზნით წმინდა წირო ვაზის ავრით ხროშები“

შემოვიდა, თანადან გადასცა კულტურა, ექიმი
მა ხალხმა მრავალი
საუკუნის განმავლობაში
ურიცხვ მტერთან ბრძო-
ლაში შეინარჩუნა მატე-
რიალური და სულიერი
კულტურა. ერთ-ერთი
ასეთი სულიერი კულ-
ტურის მაჩვენებელია
ზედაშის ტრადიციის არ-
სებობა. რა არის ზედაშე?
ზედაშე , თანმედროვე
გაგებით არის ადგილი,

სადაც სიყვარულით და
პატივისცემით მიღიან წინაპართა ადგილა
და ქვევრითან სანთელს ანთებენ, ამავე წინა
პართა გასახსენებლად.“ – ასე მიმართა 23
მაისს გამართულ ორნისძიებაზე დამსრუ
საზოგადოებას მომსხსენებელმა მარინ
მახარაშვილმა, რომელმაც აქტიურად მი
მოიხილა ზედაშის წარმოშობის ისტორია
მისი ძირითადი ასპექტები და ის კაშშირი
რომელიც ზედაშეს აქვს ღვინოსთან და მა
რანთან. „ქართული ენის განმარტებით ლექ
სიკონში სულახან-საბას მიხედვით „ზედაშე“
შესანირი ღვინოა. სხვადასხვა განმარტები
მიხედვით კი ზედაშე ზიარების ან ჯვრის წე
რის წესის შესრულებისას გამოსაყანებელ
წითელი ღვინო. საზედაშე ქვევრი და ღვინო

Հայսունակի Բարդազուս Շեխաձլողի ծառականությունները:

* * *

მუზეუმების კვირეული დასრულდა.
 საინტერესო შინაარსით დატვირთულმა
 ღონისძიებებმა ბევრი დამთვალიერებუ-
 ლი და მისული სტუმარი კმაყოფილებით
 ავსო. მუზეუმების თანამშრომლები და
 მისი გულშემატკიცვრები, ახალი იდეები-
 თა და გეგმებით, მომავალ წლამდე დაგემ-
 შვიდობზენ „მუზეუმების კვირეულს“ და
 კიდევ ერთხელ აღნიშნეს, რომ მუზეუმის
 განვითარება ერთსა და საზოგადოების
 კულტურული განვითარების საწინა-
 რია.

მოდე ლამე მუზეუმი ...

მუზეუმების საერთაშორისო დღე დღე მუზეუმების საერთაშორისო საბჭოს მიერ 1977 წლის 18 მაისს დაფუძნდა და ამ თარიღს საერთაშორისო სამუზეუმო საზოგადოება უკვე 40 წელზე მოიდი აღნიშნავს „მოყიდვაში“ - საცუკველი ჩატარა 2005 წელს ევროსაბჭოს მიერ და ეს შემდეგ რეგულარულად ტარდება ევროსაბჭოს ნივრ ქვეყნებში. მოგვიანებით, აპილი ფართო მასშტაბები მიიღო და გავრცელდა მსოფლიოს მრავალ ქვეყნანაში. 2011 წელს აპილის საქართველოც გუერითიდა, თუმცა, მან თავდაპირებულად ტრადიციული სახი ვერ მიიღო, ხოლო, 2015 წელს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ინიციატივით იგი ტრადიციად დამკვიდრდა.

აქციის მთავარი მიზანია,
საზოგადოების ცნობიერების

ამაღლება მუზიკუმების, მასში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის ნიშულების ხელმისაწვდომობა და მათ საქმიანობაში სოციუმის აქტიური ჩართულობა.

ქვეყნის მასშტაბით, ოონ-
ნისძიების ფარგლებში, ერო-
ვნული მუზეუმის ინსტიტუცია-
ში შემავალ ყველა მუზეუმში
18 მაისს, 21:00-დან 01:00 სა-
ათამდე ლია იყო საგამოფენო
სივრცეები, მოწყო საგანმა-
ნათლებლო პროგრამები, ლექ-
ციები, შემეცნებითი თამაშები,
კოსტიუმირებული და მუსიკა-
ლური ნარმოდგენები და სხვა
მრავალი აქტივობა ყველა ასა-
კის ვიზუალურისთვის.

მხარეთმცოდნეობის მუ-
ზეუმში მუზეუმების საერთა-
შორისო დღისადმი მიძღვნილი
ღონისძიება 18 მაისს ჩატარ-
და და მუზეუმების კვირეული
გახსნილად გამოცხადდა.
ღონისძიებაზე „მოდი ლამე

მუზეუმში “
ნარმოდგე-
ნილი იყო
ახალგაზრდა
მხატვრის,
სოფი კირ-
ვალიძის ნა-
მუშევრები.
დამსწრე სა-
ზოგადოებას
ასევე საშუა-
ლება ჰქონ-
და მოქადა-
ნა პამლეტ
გონაშვილის
სახელობის
ქართული
გალობისა
და ხალხური
სიმღერის
სკოლის
გუნდის
მრავალი
ფეროვანი

ରି ଡା ଡେଫୋନ୍ଟଲୋଇସନ୍ଦ୍ୟାରନ୍ଧେଲୀ
ପରେତ୍ତେବିଳି ଶେମର୍ଜ୍ୟମ୍ବେଦ୍ୟବା.
ମୁଖ୍ୟେମିଳି ତାନାମଶ୍ରନ୍ମଲ୍ୟ-
ବ୍ସ କରୋନ୍ଟେସିଯୁଲି ଡଲ୍ୟ ମିୟ-
ଲୋକ୍ରେସ ଡେଫୋନ୍ଟଲୋଇସନ୍ଦ୍ୟାରନ୍ସ
ମୁଣ୍ଡିପିକାଲୀତ୍ତେତ୍ତିବି ମେରମା
ବୁପଲ୍ୟୁଥ ଜୀବିଷାପିଲ୍ୟବା,
ମେରିବିଲି ଗାନ୍ଦାତଲ୍ୟେବିଲି, କୁଣ୍ଡ-
ତ୍ରୁରିକି, ବୈନର୍ତ୍ତିବିଲା ଡା
ବ୍ସାଲଙ୍ଗାଥରନ୍ଦର୍ବେବିଲି ବାକ୍ଷମେତା
ବାମ୍ବାକ୍ଷରିବି ଉତ୍ତରନ୍ଦେଶମା ମିବ-

რულებულიყო ექსპრომტად.
ცდამ გაამართლა, ტესტი
ბრძყინვალედ ჩააბარა ჩვენი
მუნიციპალიტეტის ნიჭიერება
საზოგადოებამ. არავინ იცოდა
ნინასწარ, ვის სთხოვდა ქალბა-
ტონი ლალი სიმღერას, ლექსის
თქმას თუ სიტყვაში გამოს-
ვლას, ადრენალინის დონე მა-
ღალი იყო დარბაზში, თუმცა,
სასიამოვნოდ მაღალი, გულთ-
ბილი ემციერი და საინტე-
რესოდ შემდგარი საღლონური
საღამო მართლაც კიდევ ერთი
მომავლისკენ გადადგმული ნა-
ბიჯი გახლდათ ჩვენი მუნიცი-
პალიტეტის კულტურულ-სა-
განმანათლებლო ცხოვრებაში.

ელექტრონული სამართლი

მუცოს რეაბილიტაციის პროექტმა ევროპული მემკვიდრეობის პრიზი მოიპოვა

ნლის საუკეთესო კონსერვაციის პროექტის ჯილდოს მინიჭებისას კონკურსის უიურიმ აღნიშნა, რომ მუცოს რეაბილიტაციის პროექტი ეხმანება მთის თემების დეპოზულაციის პრობლემას — გამოწვევას, რომლის ნინაშეც მთელი ევროპა დგას. მუცოს რესტავრაციაშ განაპირობა ადგილობრივი თემის ცნობიერების ამაღლება მათი არამატერიალური მემკვიდრეობისა და კავკასიული ხალხის ისტორიის შესახებ, რამაც თავის მხრივ წაახალისა მემკვიდრეობასთან მათი ურთიერთობის აღდგენა. უიურიმ პრიორიტეტად მიიჩნია ტრადიციული ხელოსნობის გაგრძელება, რამაც სამომავლოდ მისი შენარჩუნება უნდა უზრუნველყოს. უიურის წევრებისთვის მისასალმებელი აღმოჩნდა რეაბილიტაციის პროცესში მრავალი გამოწვევის, მათ შორის რთული რელიეფისა და ინფრასტრუქტურის სიმწირის დაძლევის დაწერორი.

მუცოს არქიტექტურული კომპლექსის რეაბილიტაციის პროექტი გამარჯვებულად 34 ქვეყნიდან წარდგენილი 149 განაცხადიდან შეირჩა. დაჯილ-

დოკების ცერემონია 2019 წლის 29 ივნისის დღეს, პარიზში, ევროპული მემკვიდრეობის კონგრესის ფარგლებში გაიმართება. ცერემონიის მიმდინარეობისას დასახელდება გრან პრის შვიდი ლაურეატი, რომელთაც პრიზის სახით 10 ათასი ევრო გადაეცემათ.

მუკლოს ალდეგნისა და გადარჩენის

კულტურული და განათლებულობრივი მდგრადი პროცესის შესახებ 2014 წლიდან საქართველოს მთავრობისა და ფონდ „ქართულ“ მხარდაჭერით, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტომ ახორციელებს. პროექტის ბიუჯეტი 2 665 000 ლარია. 2018 წელს დასრულდა რეაბილიტაციის მე-4 ეტაპი.

აღდგა 20-მდე ციხე-კოშები. პროექტი
განხორციელებაში ჩართული იყო ად
გილობრივი მოსახლეობა, რომლებმაც
ფიქალის მშრალი წყობის მივიწყებუ
ლი ტრადიციული ტექნიკა მეზობელ
რეგიონის ქისტი ოსტატებისგან აით
ვისეს. რაბილიტაციის შემდეგ შე
საძლებელია კომპლექსის ათვისება
საცხოვრებლად. მუცოში ამოქმედდ
მუზეუმ-ნაკრძალი, რომელიც ტერიტ
ორიის ყოველდღიურ მართვას გა
ნახორციელებს.

კონსერვაციის კატეგორიის ნომინაციაში ევროპული მემკვიდრეობის პრიზი/ევროპა ნოსტრას ჯილდო მუ

- ცოს კომპლექსთან ერთად მოიპოვეს
შემდეგმა სარეაბილიტაციო პროექტება:

 1. მონტრეი ბონის სასახლე - საფრანგეთი;
 2. ქრისტეს სუდარის ტურინის კაპელა - იტალია;
 3. წმინდა ბავოს საკათედრო ტაძარი - ჰაუზემი, ჰოლანდია;
 4. დედოფალ ლუიზ ედიტის კომპლექსი - ზაბუე, პოლონეთი;
 5. არქეოლოგიური ნაშთების გამოსაფენი პავილიონი - სელუე, სლოვენია;
 6. ს'ჰოსტალის ქვის კარიერი - მენორკა, ესპანეთი;
 7. პარტალის სასახლის სამლოცველო - ალპებრა, გრენადა - ესპანეთი;
 8. დიდების კარიბჭე - სანტიაგო დე კომპოსტელა - ესპანეთი;
 9. შუა საუკუნეების ბელელი - ინგატორფი - შვედეთი;
 10. ირ ისგვრინი, თრაუსფინიდი - თოლია, არეკასანდრია, სამინონ

უელსი, გაერთიანებული სამეფო.
ევროპა ნოსტრა აერთიანებს ევრო-
პის 40 ქვეყანას და მიზნად ისახავს
ევროპის კულტურული და ბუნებრივი
მემკვიდრეობის დაცვას. ევროპა ნოს-
ტრა დაარსდა 1963 წელს და დღეისთ-
ვის იგი ყველაზე წარმომადგენლობი-
თი ევროპული ქსელია. ორგანიზაციის
პრეზიდენტია მსოფლიოში ცნობილი
ოპერის მომღერალი და დირიჟორი
პლასიდო დომინგო.

როცა ასათი სიყვარული

ქართული საოპერო ხელოვნების დიდი მოღვაწე, კომპოზიტორი გიგარია ფალაძე-ვილი აღნიშვნადა: „ყოველი ერის ზე-ჩეულები და ხასათი სიმღერაში გამოიხა-ტება, იმ სიმღერაში, რომელიც თვით მას ათასი წლობით შეუქმნა და თავის ჩამომა-ვლობისათვის გადაუცია. მე ვვონებ, რომ არა ყოფილა ქვეყანაზე იმისთანა ხალხი, რომელსაც არა ჰქონდა სიმღერა, გა-მომხატველი მისი ყოფა-ცხრვერისაგან“.

ჯერ კიდევ გასული საუკუნის სახალხო გაზეთში „დაბეჭდი-ლი წერილი გვამცირდა:“ მშობლიურ ხელში, სიმღერაში ერთ რიგად ნათლად ჩანს სრულიად ერთს სულისკეთება, მისი ყოფა-მდგომარეობა, მწერლობასთან ერ-თად ხალხური მუსიკა, სხვადასხვა დროის ჰანგები, ნათლად აჩვენებენ, თუ იგი ერთ ამა თუ იმ ხანში რას განიცდიდ. მწერლობასთან ერთად მუსიკა, თუ გნებავთ, სწორედ ბარომეტრია ერთს ყოფაცხრვე-ბისა“.

ცონბილი მომღერალი და საკუთა-რი სიმღერების მუსიკის ავტორი ინოლა გურგელია ასე გვმოძლვრავდა:

„ჩირველად იურ ზიმღერა, სიძღვანა მრავალშემანი და სიძღვრისთვის შეიქმნა, სიუკრულისთვის შეიქმნა ადამიანი!“

მართლაც განუზომელია სიმღერის ძალა და მნიშვნელობა. იგი ამაღლებს, აფაქტებს ადამიანის სულ.

ჩემი აზრით, მუსიკის სიყვარული არ ისნავლება, იგი თანდაყოლილი უნა-რია. როგორც რუსთაველი აღნიშნავდა, ავთანდილის სიმღერაზე „წყლით ქვანიცა გამოსხდიან“.

მუსიკალური გულგრილობა, მგონი „ფიზიოლოგიური დეფექტია“.

დიდი მნიშვნელობა აქვს ხელმძღვა-ნელს, ლოგბარი, მის მხედვებზე გადადის მოზარდების „სულის გაფაქიზება“, მუ-სიკალური გემოგრების განვითარება-ამაღლება.

თუმცა, როგორც სულმნათი აკაკი იქ-ყოდა, „მაგრამ მარტო წერთნა რას იზამს, თუ ბუნებამც არ უშეველა“.

როგორ შეიძლება მსმენელი არ აღ-ფრთველანის სუანური „ლილეს“ მოსმენამ, მსოფლიო მუსიკალურ ფილკლორში არ

მოიძებნება უფრო დიადი ჰიმნი მზისადმი. სვანეთის ზეიად მთებს უნდა წარ-მოეშვა ეს სიმღერა.

ქართველი კაცის უკომპრომისო და ვაკეაცურ სული გამოხატავს კახური სი-მღერა: „არ გაეხაროს მტერსა ჩემს ზედა, ნუმც წურაოდეს გაუხარია“.

საკუთარი სამართლიანია გამოთქმა: „შრომაშ შექმნა ადამიანი“. და ისაც ბუ-ნერივით, შრომის პროცესში შეიქმნა სიმღერა: შრომა და სიმღერა, როგორც იტყვია, განუყოფელია. ოლიტგანვე ქართველი კაცი ღლინსა თუ ჭირში, შრო-მის პროცესში მღეროდა, გულს არაფრით იტებდა, ოპტიმისტურად იყო განწყობი-ლი, მაგ რით უნდა აიხსნას შრომის პრო-

ცესის ამსახველი სიმღერები: „ოროველა“, „კალოსპირული“, „ცელო, მოუსვი ბალახ-სა“, „გლესავ და გლესავ, ნამგალო“, „ურმული“, და სხვა.

მიყვარს მუსიკა, მიყვარს სიმღერა, ვმღეროდი ანსამბლში; უნივერსიტეტში, სკოლაში, რაონისა თუ სკოლის მომღე-რალთა გუნდებში. მეობაყავა, რომ ჩემს ყოფილ მოსახულე ლადა ათანელთან ერთად ვმღეროდ, სიმღერამ ბევრი მე-გობარი შემძინა. ხალხთან ურთიერთობამ რამდენიმე კითხვა დამისიგა და სათანადო დასკნაც გამომატანინა.

როგორი ადამიანია პატივსაცემი? პა-სუხი ასეთი:

- ვინც არ ინილება, პირდაპირია.
- ვისაც სხვისი არაფერი შეურ და ხსვი-სი კარგი გაუხარდება.
- ვინც უანგაროს საშობლოსა და მე-

გობრებისადმი სიყვარულში.

- ვინც ერთი წამითაც არ ცრუობს.

- ვინც თავისთავან მართალია მარ-

ტოპისას!

- ვინც ნიჭიერია და ჭეშმარიტი მცოდნე

თავის საქმის.

- ნათქვამია; ადამიანის ფასი საქმეა მი-

სი.

- სწორედ საქმის ცოდნითა და სიყვა-რულით გამოიჩინა: დედოფლისწყა-როს ხელოვნების სკოლის დირექტორი, გოგონათა ანსამბლის „ხელ-მძღვანელი ქალბატონი დალი ლილისაშ-ვილი და დედოფლისწყაროს სარაიონო კულტურის სახლთან არსებული ახალგა-ზრდულ ანსამბლ „ედელ-ვაის“ ხელმძღვანელი ქალბატონი ნინო ნისინი არამარტო ჩემი შვილიშვილის, არამედ დედოფლისწყაროელი მუსი-კისმრევარული ახალგაზრ-დების ერცეპტო არიან.

- როგორც იტყვიან: „სიყვარული-სიყვარულის წილი“ ბავშვებს მოსწონით და უხარისა ამ მასანავლებლებთან მისვლა. აქ მათ ხელებათ გულთბილი გარემო, სიახლენი მუსიკათმცოდ-ნებისაში.

- რაიონულ გაზეთ „ში-რაქში“ 2018 წლის 2-9 ივნი-

სის ნომერში გამოქვეყნდა წერილი სა-თაურით „ხელოვნების სკოლიში ანსამბლ „მანდილის“ 10 წლის საიუბილეო საღამო გამართა“.

- მაში ვკითხულობთ: რამდენიმე დღის ნინ ხელოვნების სკოლაში ანსამბლ „მანდილის“ 10 წლის საიუბილეო საღამო გამართა. როგორც ყოველი დედო-ფლისწყაროელი, ცხადია, მცე დღი თა-ყვნისმცემელი ვარ დალი ელისაშვილის და მისი გოგონების გუნდის, რამეთუ ვერცერთი ადამიანი გულგრილად ვერ მოიმენს ნიჭიერი ქიზიყელი გოგონების ნამდერს. შეუძლებელია, მოუსმინო ღია კონცერტის შემდინარების მეტობის და მარაბა და თვალზე სიხარულის ცრემლი არ მოგადეს. მათი სიმღერა მაგრძნობი-ნებს, რომ ჩენ ძლიერი ერი ვართ, რო-მელსაც ბრძყინვალე წარსული, აწმყო და

დასკნაც გამომატანინა.

მომავალი გვაქვს, ამ ყველაფრის სულის ჩამდებატონი დალი ელისაშ-ვილი გახლავთ“.

- „ნამდებანი სოლისტები არიან ღია იყო ყოჩიერი და მარიამ ჯორული და თავდაუზოგავად შრომობენ. ამჟამად გამართულ მეოთხე საგუნდო კონკურსზე მათ გაიმარჯვეს ნომინა-ციაში, „სუკეთესო კახური დუეტი“ და ანსამბლთან ერთად იმღერებენ კონსერ-ვატორისი და საკონცერტო დარბაზში. ხალხში საგუნდო კონკურსზე პირველი ადგილი და ვერცხლის მედალი მივიღეთ, ხოლო ღია იყო ყოჩიერი და დასახელდა კონკურსის საუკეთესო სოლისტ გოგო-ნად. ამას გარდა, დებმა ყოჩიაშვილებმა პირველი ადგილი და ბრინჯაოს მედალი მოირვეს, ხოლო დებმა ლოლაშვილებმა - ვერცხლის მედალი“.

- ამჟამად ანსამბლში 15 გოგონაა, რო-მელთა შროის გამოიჩინა: სოლისტები: მარიამ ჯორული იყო ყოჩიერი და ანსამბლის ხელმძღვანელი ნინო ნისინი არამარტო ჩემი შვილიშვილის, არამედ დედოფლისწყაროელი მუსი-კისმრევარული ახალგაზრ-დების ერცეპტო არიან.

- როგორც იტყვიან: „სიყვარული-სიყვარულის წილი“. ბავშვებს მოსწონით და უხარისა ამ მასანავლებლებთან მისვლა. აქ მათ ხელებათ გულთბილი გარემო, საღამო მუსიკათმცოდ-ნებისაში.

- რაიონულ გაზეთ „ში-რაქში“ 2018 წლის 2-9 ივნი-სის ნომერში გამოქვეყნდა წერილი სა-თაურით „ხელოვნების სკოლიში ანსამბლ „მანდილის“ 10 წლის საიუბილეო საღამო გამართა“.

- მაში ვკითხულობთ: რამდენიმე დღის ნინ ხელოვნების სკოლაში ანსამბლ „მანდილის“ 10 წლის საიუბილეო საღამო გამართა. როგორც ყოველი დედო-ფლისწყაროელი, ცხადია, მცე დღი თა-ყვნისმცემელი ვარ დალი ელისაშვილის და მისი გოგონების გუნდის, რამეთუ ვერცერთი ადამიანი გულგრილად ვერ მოიმენს ნიჭიერი ქიზიყელი გოგონების ნამდერს. შეუძლებელია, მოუსმინო ღია კონცერტის შემდინარების მეტობის და ანსამბლის სახელმწიფო კონკურსზე. საბოლოო შედეგებმა ძალიან გაგავარეს. ორივე გუნდმა დიდ წარმატებას მიაღწია.

- ანსამბლი „მანდილი“ (ხელმძღვანელი დალი ელისაშვილი) - პირველი ადგილი და ბრინჯაოს მედალი.

- ანსამბლი „დედელვაისი“ (ხელმძღვანელი ნინო ნიკვაშვილი) - მეორე ადგილი და ბრინჯაოს მედალი.

- მონანილეთა მმობლებისა და ახლო-ბლების სახელმისამართის ვულოცავათ მოივარდება ანსამბლის ნილობრების და მარაბა და თვალზე სიხარულის ცრემლი არ მოგადეს. მათი სიმღერა მაგრძნობი-ნებს, რომ ჩენ ჩენ ძლიერი ერთობისაში უკანასი გადასახად გადასახად და სათანადო დასკნაც გამომატანინა.

- რამდენიმე დღის ნინ ხელოვნების სკოლაში ნიჭიერი ქიზიყელი გოგონების ნამდერს. შეუძლებელია, მოუსმინო ღია კონცერტის შემდინარების მეტობის და ანსამბლის სახელმწიფო კონკურსზ

„თქვენი გაღლის და გარჯის ცვალობით,
გზას ცხოვრებაში სიკეთით ვაგნებთ“

„თავენი აზრით, რას შეიძლება
ელოდოს ადამიანი 12 ცლის განვაკ-
ლობა?“ - ასე მიგართა არყოშიკის
სკოლის ჰუსტავიავრებულება თაპო
აღადავილება მოსულ სტუმრებს და
თან ისიც შეგვასენა, რომ ამაზე პა-
სუხი შეიძლება განსხვავდული იყოს.
თაპო სრულიად მართალია. ადამიანი
ამოუცნობი არსებაა და არასოდეს იცი,
რას შეიძლება ფიქრობდეს, გრძელდეს
ან აკეთებდეს, მაგრამ ჩვენი ცხოვრება
ეტაპებად თავისიავად დაიყო და სკო-
ლაში შევლის, სკოლაში ყოფილსა თუ
მისი დამთავრების დღე, იმ აუცილე-
ბელ და მნიშვნელოვან ეტაპეს შორი-
სა, რომელიც ადამიანად უდღა გაის-
როს. სკოლის დამთავრება ის დღეა,
რომლის შეადეგაც შორს, უსასრუ-
ლო მოგზაურობაში მიძინეა და უკან
საუკეთესოს ტოვებ. სილადის, სია-
ცის, აუღელვებლობის, ენერგიით სავა-
პიულ ცილზე მიტს.

დამრიგებელი ნიშნავს პავშის მშობელის ლივით გიძერდეს გული, მათთან ერთად იყო წლების განმავლობაში და არ გზის დასასრულს ყველაზე საპასუხისმგებლო კითხვას გასცე პასუხი: როგორიც ადამიანები მიდიან სკოლიდან? მიხარია რომ დღეს მათ ასეთ დაფრთხოანებულებს და ლამაზებს კედავ, ულოცავ და სავალ გზას დავულოცავ მათ. მინდა რომ მათთვის ამ გზაზე მუდმივად სიხარულის ზარები რეკიდნენ".
სკოლის დამოავრიბა კორითამთა

ს კოლის დამატვოება კურსდამთა
ვრებულებს არბოშიკის საჯარო სკოლის
დირექტორმა მანანა ჭილიტაშვილმაც
მიუღლოცა: „დღეს მართლაც ეგონიცუ
რი დღეა. არბოშიკის სკოლის ისტორია
1924 წლიდან იწყება და აღსანიშნავია
რომ ეს კლასი სკოლის 79-ე გამოშვებაა
ჩვენს სკოლას „კადრების სამჭედლოს
ეძახდნენ და მინდა ვთქვა, რომ თქვენ
ნამდვილად იმ ნაკვალებზე დადიხართ
რომელზეც ლირსეული თაობები აღია
ზარდნენ. თქვენი სახით კიდევ ერთ
ლირსეული თაობა ტოვებს ჩვენს სკო
ლას. მინდა მივულოცო ეს დღე თი
თოვეულ მშობელსა და სკოლის პედა
გოგიურ კოლექტივს. თქვენ ასეთები
რომ ხართ -ცოდნით, უნარებით და ლი
რებულებებით სავსე, თქვენი მშობლე
ბისა და თითოვეული აქ მყოფი პედაგო
გის დამსახურებაა. გზას დაგილოცავთ
თქვენ მართლაც დღევანდელი დღი
გმირები ხართ. ცხოვრების ერთი ეტა
პი უკვე გაირეთ, მაგრამ კიდევ უფრო
მნიშვნელოვანი ეტაპები ნინ გელოდე
ბათ. გისურვებთ ისეთივე კრეატიულ და
განსხვავებულ ცხოვრებას, როგორებიც
დღეს ნარმოჩინდით“.

ბოლო ზარს
სიხარულისა თუ
სევდის ცრემლე-
ბის გარეშე არ
ჩაუვლია. ამ ცრე-
მლების მიღმა
ჩამოყალიბებუ-
ლი იდებითა და
აზრებით სავსე
ა ხალგაზრდები
იდგნენ, რომლებ-
მაც ლონისძიების
დასასრულს, სკო-
ლის პედაგოგიურ
კოლექტივსა და
მომავალ ცხრა
პირველ კლასებს
სამახსოვრო სუვე-
ნირები გადასცეს.

მეშლება, ვსწავლობ, კვლავ გაკვეთი-
ლებს ვიღებ, ცხოვრებისეულ გაკვეთი-
ლებს. რომელს გასაკვირიც უნდა იყოს
უძრავლებისთვის, მე სკოლა, სკოლის
პერიოდი და ჩემი მასწავლებლები ჩემი
თითოეული ნარმატების ერთ-ერთ ბურ-
ჯად მესახებიან. ისინი დღემდე ძალიან
თბილად და კარგად მახსენდებიან და
ჩემი სკოლაში მისვლა ყოველთვის დიდ
სიხარულთან არის ხოლმე დაკავშირებუ-
ლი. სწორედ ამიტომ, კულოცავ ყველას,
თითოეულ ჰედაგოგს აძ დღეს. მიხდა, მათ
პროფესიული ნინსვლა, ნარმატება და
ჯანის სიმრთელე, ბავშვებს კი, რომლე-
ბიც დამოუკიდებელი ცხოვრების გზაზე
პირველ ნაბიჯებს დგამენ, ოცნებების ას-
რულება ვუსურვო!

26 მაისი საქართველოს დამუკიდებლობის დღე

26 მაისს საქართველოში დამოუკიდებლობის დღე აღინიშნება. ზუსტად 101 წლის ნინ, 1918 წლის 26 მაისს, თბილისში საქართველოს ეროვნულმა საბჭომ სახელმწიფო ბრივი დამოუკიდებლობის აქტი მიიღო. საქართველოს დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ, რომლის დამოუკიდებლობა ეკრიპტის წამყვანმა ქვეყნებმა ცნება, არსებობა არასრული სამი წლის თავზე, საბჭოთა რუსეთის მიერ განხორციელებული ოკუპაციის შემდეგ, შეეწიტა. საქართველომ დამოუკიდებლობის აღდგენა 70 წლის შემდეგ, 1991 წლის 9 აპრილს, შეძლო.

საქართველოს სახელმწიფო ბრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა ორბა დიდ-მა მოვლენაშ - მე-19 საუკუნის დასაწყისში ჩასახელმა ეროვნულმა მოძრაობამ და პირველმა მსოფლიო ომმა - განაპირობა.

საბჭოთა რესეტმა თბილისი 1921 წლის 25 თებერვალს დაიკავა. ისტორიულ პერიოდში გუბატაძის თქმით, დევილი მოკრატიული რესეტბლიკის მთავრობამ რომელიც, ხშირ შემთხვევაში, უნიათობას ამჟღავნებდა, ჯერ თბილისი, მოგვანებით კი საქართველოს ტერიტორიაზე მომდინარეობდა:

„ერთო დადგებითი მაინც უნდა ალინიშ
ნოს, რომ საქართველოს დემოკრატიულ
რესპუბლიკას არანაირი იურიდიული სა
პუთი არ დაუტოვებია იმისა, რომ მან ძა
ლაუფლება გადასცა რომელიმე სხვა ძა
ლას. ანუ საქართველოში ბოლშევიკების
შემოწრა დაფიქსირდა
რომელიც თუპარისა

და მართლაც, გასული საუკუნის
90-იან წლებში საქართველომ შეძლო
დაშლის პირას მისული საბჭოთა კა
ვშირიდან თავის დაღწევა. 70-წლიანი
ტყვეობის შემდეგ, 1991 წლის 9 აპრილს
საქართველოს ხელისუფლებაში მოსულ
მა ეროვნულმა ძალებმა, 31 მარტის სა
ყოველთაო რეფერენდუმის საფუძველ
ზე, საქართველოს სახელმწიფო ობრივი
დამოუკიდებლობა აღადგინეს. შესაბა
მისად, საქართველოს ხელისუფლება
აღადგინა დემოკრატიული რესპუბლიკი
ყველა სახელმწიფო სიმბოლიკა, თუმცა
2003 წლის ნოემბრის მოვლენების შემ

დევ საქართველომ უარი თქვა პირველი რესპუბლიკის დროშაზე, ღერბსა და ჰიმნზე. ეს უკანასკნელი ახალი თაობის პოლიტიკოსებმა ტექსტისა და მელოდიის სირთულის გამო დაიწუნეს.

„ეს დღე ჩევნია“ — 26 მაისს, დამოუკიდებლობის 101-ე წლისთვის სადმი მიძღვნილი სადღესასწაულო ღონისძიები დედოფლისნებაროს მუნიციპალიტეტშიც გაიმართება და უკვე ტრადიციად ქცეულ “პურისა და ღვინის ფესტივალს“ ადგილობრივი ქორეოგრაფიული და ფოლკლორული ანსამბლების კონცერტი დაასრულებას.

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା କରିବାର ପାଇଁ ଆମେ ଏହାର ପାଇଁ ଆମେ

დედოფლის სწყაროს სოფელ
სამრეკლოში, სტალინის ქუჩის
ბოლო თრი მონაცემთის რემონ-
ტისა და მოსახლეობისთვის,
უდიდესი მაღლობა მინდა გადა-
ვუხადო დედოფლის სწყაროს მუნი-
ციპალტეტის მერს – ნიკოლოზ
ჯანაძეოლს, ინფრასტრუქტურის
სამსახურის ყოვლიდ უფროსს –
დავით ფხოველიშვილს და პპს
„საგზაო სამშენებლო-სარემონტო
კომპანია სერპანტინის“ ყველა
თანამშრომელს. გამეობის თანამ-
შრომლებს, ვინც გულთან ახლოს
მიიტანა ჩევენი გასაჭირი და დიდი
ხნის ოცნება აგვისრულა!

დარეკან ქარსამაული

1 28

କାନ୍ଦିଗାନ୍

ორშაბაზათი დღე	27.05	სამშაბაზათი დღე	2
18 °	17 °	18 °	

გამომცემელი შპს „შირაძი“
დირექტორი ინგა შიომლავილი
რეზა ქლიური ნაირა გორგავილი-არაიავილი

8.05 680	၂၀၁၆ခုနာရီတောင် 29.05 ၄၉၀	၂၅၁၆ခုနာရီတောင် ၃၀.၀၅ ၄၉၀	
5 °	19 °	17 °	20 °

არედაქციონ კოლეგია: შუზუნა ყაჩაბაშვილი (ჟურნალისტი); ელზა ხარაშვილი ილიას-მენეჯერი); ნათელა ბოსტაშვილი (ბურალტერი); ნიაზი პეტროვილი (ოფის-მენეჯერი); მზის ქმნები (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბერიაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

თბილი 30.05 ღამე	პარასკევი 31.05 დღე	შუალედობი 31.05 ღამე
18 °	21 °	19 °

୨	ପାତର 01.06 ଦିନମେ		୩	ପାତର 02.06 ଦିନମେ	
2 °	20 °		22 °	20 °	